

60-LECIE KATEDRY HISTORII SZTUKI NOWOŻYTNEJ KUL

ROCZNIKI HUMANISTYCZNE
Tom LIV, zeszyt 4 – 2006

KS. JAN NIECIECKI

KATEDRA HISTORII SZTUKI NOWOŻYTNEJ KATOLICKIEGO UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO JANA PAWŁA II ZARYS DZIEJÓW

Dzieje Katedry Historii Sztuki Nowożytnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego sięgają 1945 r. Do Lublina przybył wówczas z Wilna prof. Marian Morelowski i w trzecim trymestrze roku akademickiego 1944/45 utworzył na KUL Katedrę Historii Sztuki. W tym samym roku zatrudnił mgra Antoniego Maślińskiego jako asystenta, a wkrótce potem dra hab. Piotra Bohdziewicza na stanowisku zastępcy profesora. Mimo iż nauczaniem objęto całość dziejów sztuki, specjalizacją Katedry były od początku badania nad sztuką nowożytną. Wprawdzie prof. M. Morelowski po wojnie zainteresował się związkami sztuki polskiej ze sztuką nadmozańską, miał w swym wcześniejszym dorobku ważne prace na temat baroku wileńskiego i sprzyjał zainteresowaniom sztuką nowożytną. Dwaj pozostali pracownicy natomiast, również uprzednio związani z Wilnem, zajęli się niemal wyłącznie tą epoką: doc. P. Bohdziewicz wydał monumentalną książkę *Zagadnienie formy w architekturze baroku* (Lublin 1961), a także monografie pojedynczych obiektów i problemów XVIII-wiecznej sztuki polskiej, dr A. Maśliński pisał magisterium o sztuce nowożytnej (twórczość Constante Tencalli, 1945 r.), której pozostał wierny do końca w swych badaniach. Również prace magisterskie powstałe w Katedrze Historii

---

Ks. dr JAN NIECIECKI – adiunkt w Katedrze Historii Sztuki Nowożytnej Instytutu Historii Sztuki KUL; adres do korespondencji: Al. Raławickie 14, 20-950 Lublin, tel. (81) 445 43 41.

Sztuki w większości były poświęcone sztuce polskiej XVI-XVIII w. (ze szczególnym uwzględnieniem obiektów związanych z Lubelszczyzną).

Po przeniesieniu się w 1949 r. prof. Morelowskiego do Wrocławia kierownikiem Katedry Historii Sztuki został zastępca profesora (później profesor) Piotr Bohdziewicz, który pracował na tym stanowisku aż do przejścia na emeryturę w r. 1966. Współpracował z nim dr Antoni Maśliński, awansowany w 1949 r. na stanowisko adiunkta, a w r. 1958 – zastępcy profesora. W związku z utworzeniem w 1951 r. Katedry Sztuki Starożytnej i Archeologii Klasycznej (planowano to już w 1950 r.), której kierownictwo objął również wilnianin, prof. Rajmund Gostkowski, nazwę Katedry Historii Sztuki zmieniono w r. 1951 na Katedrę (i Zakład) Historii Sztuki Średniowiecznej i Nowożytnej. Już wówczas prof. Bohdziewicz przewidywał konieczność jej podziału na Katedrę Historii Sztuki Nowożytnej i Nowoczesnej oraz Katedrę Historii Sztuki Średniowiecznej. Podział dokonał się dwadzieścia lat później, w r. 1971, ale na trzy Katedry: Historii Sztuki Średniowiecznej, Nowożytnej i Nowoczesnej. Po r. 1951 w Katedrze zatrudniono asystentów: mgr Annę Wroniecką (1952-1960) i mgr Marię Toth (1953-1961), a po ich odejściu mgra (od 1964 r. dra) Stanisława Michalczuka (1960-1967), mgr Marię Babicką (1960-1968) i nieco później mgra Karola Majewskiego (1963-1968). W pracy wspomagali ich zastępcy asystentów, studenci stypendyści. Przy tak szczupłej kadrze koniecznością było zlecenie zajęć dydaktycznych osobom nie zatrudnionym na stałe w KUL. Od ok. r. 1950 do ok. r. 1957 (w roku tym utworzono dwie nowe katedry: Sztuki Kościelnej oraz Technologii i Konserwacji Teoretycznej) zajęcia zlecone prowadzili: mgr Maria Gonczarow, inż. Henryk Gawarecki, inż. Józef Żmigrodzki, artysta malarz Antoni Michalak (jeszcze w latach sześćdziesiątych), o. dr Grzegorz Gongoł (w r. akad. 1953/54) oraz mgr Jacek Woźniakowski (początkowo jako wykładowca, później zatrudniony na stałe jako adiunkt, docent i w końcu profesor). W latach sześćdziesiątych zajęcia zlecone powierzono doc. dr Annie Bocheńskiej (r. akad. 1960/61 i 1961/62) i doc. drowi Stanisławowi Wilińskiemu (r. akad. 1964/65). Przez cały ten czas prof. Bohdziewicz i dr Maśliński wykładali historię sztuki nowożytnej, średniowiecznej i nowoczesnej, a doraźnie także starożytnej i rosyjskiej.

Po odejściu w 1966 r. prof. Piotra Bohdziewicza na emeryturę (prowadził jeszcze przez dwa następne lata wykłady monograficzne) doc. dr hab. Antoni Maśliński mianowany został p.o. kierownika, a w r. 1968 kierownikiem Katedry (habilitacja – 1965, zatwierdzenie – 1968; profesor nadzwyczajny – 1973, zatwierdzenie – 1975; profesor zwyczajny – 1983), które to stanowisko piastował aż do przejścia na emeryturę w r. 1987, po czym jeszcze dwa lata

pozostawał kuratorem. Doc. Maśliński jako prodziekan Wydziału Nauk Humanistycznych (1968-1970) i równocześnie kierownik Sekcji Historii Sztuki przyczynił się do wydzielenia w r. 1971 z dotychczasowej Katedry Historii Sztuki Średniowiecznej i Nowożytnej dwóch nowych Katedr: Historii Sztuki Średniowiecznej i Historii Sztuki Nowoczesnej. W konsekwencji kierowana przez niego Katedra została przekształcona w Katedrę Historii Sztuki Nowożytnej. Początkowo jej asystentami byli: mgr Jadwiga Kuczyńska (od r. 1968) i ks. mgr Franciszek Mąkinia (od r. 1969). W 1971 r., po podziale Katedry, przeszli oni do Katedry Historii Sztuki Średniowiecznej. W Katedrze Historii Sztuki Nowożytnej jako wykładowca została wówczas zatrudniona dr Maria Piwocka (1971-1977), która później przez kolejne dwa lata (r. akad. 1977/78 i 1978/79) prowadziła zajęcia zleczone. W roku akademickim 1976/77 zatrudniono mgra Romana Zwierzchowskiego, początkowo jako asystenta stażystę, po odejściu w r. 1977 dr Piwockiej jako asystenta. W 1986 r. mgr Zwierzchowski obronił rozprawę doktorską napisaną pod kierunkiem prof. A. Maślińskiego i w r. 1989 został mianowany adiunktem. Drugim asystentem w Katedrze została w 1982 r. mgr Jadwiga Tabiś-Dawidowicz. Zajęcia zleczone prowadził w tym czasie doc. Jerzy Łoziński (r. akad. 1974/75).

Z inicjatywy prof. Maślińskiego Katedra Historii Sztuki Nowożytnej rozpoczęła wydawanie *Studiów nad sztuką renesansu i baroku* (ukazały się trzy tomy pod jego redakcją – t. I: Lublin 1989; t. II: Lublin 1993; t. III: Lublin 1995; ostatni już po śmierci Profesora – zmarł w 1994 r.).

W r. 1988 w Katedrze Historii Sztuki Nowożytnej, gdy kuratorem jej był prof. Antoni Maśliński, na etacie adiunkta został zatrudniony dr hab. Jerzy Józef Lileyko. W 1989 r. adiunkt Lileyko został mianowany docentem i kierownikiem Katedry (w 1992 r. otrzymał stanowisko profesora KUL, w 1996 r. tytuł naukowy profesora, w 1999 r. etat profesora zwyczajnego KUL). Po odejściu w 1991 r. dra R. Zwierzchowskiego wykłady z historii sztuki nowożytnej powszechnej przejął jako zajęcia zleczone dr Waldemar Odorowski (r. akad. 1991/92 i 1992/93), po nim zaś powierzono je dr Bożenie Noworycie-Kuklińskiej. W 1995 r., gdy uczelnię opuściła mgr J. Tabiś-Dawidowicz, asystentami Katedry Historii Sztuki Nowożytnej zostali dr Irena Rolska-Boruch i ks. mgr (od 2004 r. dr) Jan Nieciecki (w r. akad. 2003/04 zatrudniony jako wykładowca). Oboje zostali później zatrudnieni na etacie adiunkta: dr Rolska-Boruch w r. 2000, ks. dr Nieciecki w r. 2005. W 2003 r. na Wydziale Humanistycznym KUL odbyło się kolokwium habilitacyjne dr I. Rolskiej-Boruch.

W 2004 r., gdy prof. Jerzy Lileyko przeszedł na emeryturę, kuratorem Katedry została prof. dr hab. Urszula Małgorzata Mazurczak (kierownik Ka-

tedry Historii Sztuki Średniowiecznej Europejskiej). W tym czasie w Katedrze zatrudniono dra Krzysztofa Gombina (doktorat w 2004 r.), początkowo jako asystenta (w r. akad. 2004/05 w wymiarze 4/7 etatu, w roku następnym na pełnym etacie), wkrótce, w 2006 r., jako adiunkta (już wcześniej, w pierwszym semestrze r. akad. 2002/03, mgr Gombin w ramach stypendium doktoranckiego zastępował ks. mgra Niecieckiego, prowadząc ćwiczenia z historii sztuki nowożytnej powszechnej i polskiej).

Obecnie prof. J. Lileyko prowadzi seminarium doktoranckie z historii sztuki nowożytnej. Dr I. Rolska-Boruch wykłada historię polskiej sztuki nowożytnej, ma też wykłady monograficzne, których tematem jest artystyczne środowisko Lublina i Lubelszczyzny w dobie nowożytnej. Prowadzi również seminarium magisterskie z historii sztuki nowożytnej. Ks. dr J. Nieciecki na swych zajęciach – proseminarium ze sztuki nowożytnej i ćwiczeniach z historii sztuki nowożytnej powszechnej – zwraca szczególną uwagę na pogłębienie rozumienia poszczególnych formacji stylowych (łącznie z analizą formalną i ikonograficzną), z uwzględnieniem uwarunkowań politycznych, gospodarczych i społecznych. Dr K. Gombin prowadzi ćwiczenia z historii polskiej sztuki nowożytnej oraz wykład monograficzny *Historia i kultura regionu (Lubelszczyzny)*. Kładzie akcent na kontekst historyczny i kulturowy, czyli na problem tzw. aktualizacji w sztuce. Historię sztuki nowożytnej powszechnej wykłada dr B. Noworyta-Kuklińska, adiunkt Katedry Historii Sztuki Kościelnej.

Głównymi kierunkami badań Katedry Historii Sztuki Nowożytnej – zgodnie z tradycją dawnej Katedry Historii Sztuki – pozostały zagadnienia architektury barokowej, zarówno w wymiarze regionalnym, jak i europejskim. Rezultaty tych badań, opartych na pogłębionej analizie form architektonicznych i związanych z nimi treści ideowych, przyniosły – wbrew utartym poglądom o primacie związków antyku z renesansem – zaskakującą tezę o bliższym pokrewieństwie architektury baroku z antykiem rzymskim. Wykazano wierniejsze stosowanie w baroku humanistycznej, przejętej z antyku zasady antropomorfizmu i wywiedzonego z niej systemu proporcji oraz głównych motywów architektonicznych (łuk triumfalny, rzymski kanon przęsła). Posługując się wyodrębnionymi rodzajami pól i gestów antycznych (kontrapost, *otium sapientis*, „gest Brutusa”) jako namacalnym kryterium humanizmu w sztukach plastycznych, udowodniono stałą jego obecność w sztuce renesansu i baroku oraz jego wyraźny zanik w dziełach manierystycznych (A. Maśliński, *Architektura renesansu włoskiego wobec antyku rzymskiego. Innowacje twórcze*, Lublin 1954; tenże, *Architektura antyku w interpretacji baroku*, Lublin 1962; tenże, *Humanizm w sztuce. Antyk i człowiek*, Lublin 1993 –

wydana wcześniej w dwóch częściach: tenże, *Humanizm w sztuce. Antyk i człowiek*, Kraków 1978 i kryptoksiążka: tenże, *Zagadnienie manieryzmu*, „Roczniki Humanistyczne”, 25(1977), z. 5). Kontynuowano też badania nad zagadnieniami strukturalno-przestrzennymi w typie centralno-podłużnych kościołów Europy Środkowej w kontekście przełomu stylu – postbaroku (R. Zwierzchowski, *Porządki architektoniczne w grupie późnobarokowych kościołów Lubelszczyzny na planie eliptyczno-ośmiobocznym*, [w:] *Studia nad sztuką renesansu i baroku*, t. II, red. A. Maśliński, Lublin 1993, s. 35-257).

W obrębie sztuki polskiej zajęto się sztuką inspirowaną przez królów i sejmy Rzeczypospolitej, a także sztuką Warszawy w epoce nowożytnej. Zrewidowano przy tym przekonanie o prymacie wpływów saskich na architekturę stołeczną doby Wettinów, podkreślając bezpośrednią rolę architektów włoskich i francuskich w konsekwencji wyraźnego rozdzielania mecenatu królewskiego – prywatnego, i państwowego, kontrolowanego przez parlament (J. Lileyko, *Zamek Królewski w Warszawie. Katalog rysunków architektonicznych z Państwowego Archiwum w Dreźnie*, Warszawa 1971; tenże, *Zamek Królewski*, Warszawa 1976, wyd. III, 1986; tenże, *Vademecum Zamku Warszawskiego*, Warszawa 1980; tenże, *Dawne zbiory Zamku Królewskiego w Warszawie*, Warszawa 1983; tenże, *Zamek Warszawski rezydencja królewska i siedziba władz Rzeczypospolitej 1569-1763*, Wrocław–Warszawa–Kraków... 1984; tenże, *Życie codzienne w Warszawie za Wazów*, Warszawa 1984; tenże, *Regalia polskie*, Warszawa 1987; tenże, *Sejm polski. Tradycja ikonografia sztuka*, Warszawa 2003).

Badano również działalność lubelskiego środowiska artystycznego i dzieje architektury rezydencjonalnej na terenie Lubelszczyzny (I. Rolska-Boruch, *Cech złotników lubelskich (XVI-XVIII w.)*, Lublin 1997; taż, *Siedziby szlacheckie i magnackie na ziemiach zwanych Lubelszczyzną 1500-1700*, Lublin 1999; taż, „Domy pańskie” na Lubelszczyźnie od późnego gotyku do wczesnego baroku, Lublin 2003), a także zagadnienia związane z polskim nowożytnym mecenatem magnackim, ze szczególnym uwzględnieniem białostockiego mecenatu Jana Klemensa Branickiego (praca doktorska ks. J. Niecieckiego: *Antoni Herliczka malarz polski XVIII wieku* i artykuły tegoż, również „apokryficzna” aranżacja wystroju wnętrza XVIII-wiecznego Pałacyku Gościnnego w Białymstoku według jego pomysłu) oraz mecenatu rodziny Potockich (praca doktorska K. Gombina pt. *Eustachy Potocki (1719-1768) i jego działalność na polu sztuki* i artykuły tegoż).

Prof. Jerzy Lileyko wraz z pracownikami Katedry zorganizował w dniach 23-25 września 1997 r. międzynarodową sesję naukową na temat *Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku*. Zapoczątkował też

(w 2001 r.) serię sesji naukowych poświęconych sztuce nowożytnej, odbywających się co dwa lata w Kazimierzu nad Wisłą. Gromadzą one badaczy, także początkujących, przede wszystkim z trzech ośrodków: Warszawy, Krakowa i Lublina. Dotychczasowe sesje poświęcone były tematom: *Lublin – między Krakowem a Warszawą* (4-5 VI 2001 r.) oraz *Fundator i dzieło w sztuce nowożytnej* (6-8 VI 2003 r. i 30 V-1 VI 2005 r.). Materiały sesji drukowane są w kolejnych tomach (począwszy od tomu V) *Studiów nad sztuką renesansu i baroku*.

Katedra Historii Sztuki Nowożytnej KUL w ostatnich latach przygotowała do druku pod redakcją prof. J. Lileyki (z czasem przy współudziale dr I. Rolskiej-Boruch) kilka prac zbiorowych: *Sztukę ziem wschodnich Rzeczypospolitej XVI-XVIII w.* (Lublin 2000), trzy księgi pamiątkowe (drukowane w „Rocznikach Humanistycznych”, w zeszytach nr 4, w większości specjalnych) dedykowane prof. Antoniemu Maślińskiemu (42:1994), prof. Jerzemu Lileycy (47:1999) i Jerzemu Paszendzie SJ (50:2002) oraz kolejne tomy serii wydawniczej: *Studia nad sztuką renesansu i baroku* (t. IV: Lublin 2000; t. V: Lublin 2004; t. VI: Lublin 2005; t. VII i VIII złożone do druku). Katedra przygotowała także niniejszy zeszyt „Roczników Humanistycznych” (54:2006)¹.

---

¹ Opracowując dzieje Katedry Historii Sztuki Nowożytnej KUL autor oparł się na dokumentach przechowywanych w Archiwum Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie. Korzystał również z następujących publikacji: *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę polską w latach 1968-1993*, red. M. Rusecki, Lublin 1994, s. 302-303, 417, 426, 479, 492, 503; R. Zwierzchowski, *Profesor Antoni Maśliński 1917-1994*, „Przegląd Uniwersytecki”, 7(1995), nr 4, s. 17, 26; R. Knapiński, *50 lat badań nad sacrum w sztuce w dziejach Sekcji Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, [w:] *Dzieje historii sztuki w Polsce. Kształtowanie się instytucji naukowych w XIX i XX wieku*, red. A. S. Labuda, Poznań 1996, s. 213-215, 218-219.

THE DEPARTMENT OF THE HISTORY OF MODERN ART
IN THE CATHOLIC UNIVERSITY OF LUBLIN JOHN PAUL II
AN OUTLINE OF HISTORY

S u m m a r y

The history of the Department of the History of Modern Art in the Catholic University of Lublin reach as far back as 1945. It was then that Prof. Marian Morelowski arrived from Lublin in Vilnius, and in the third trimester of the academic year 1944/45 established a Department of the History of Art at KUL. In the same year he employed Antoni Maśliński (MA) as an assistant and then Piotr Bohdziewicz (PhD) as a vice-professor. Although the whole history of art is taught here, the Department has specialised since its beginning in modern art. Prof. Morelowski had written (before the war) important works on Vilnius Baroque and – no matter that in Lublin he was also interested in the history of art from other epochs – he was well disposed towards modern art. The other two workers, also previously linked with Vilnius, were almost exclusively occupied with Baroque (see P. Bohdziewicz's monumental book *Zagadnienie formy w architekturze baroku* [The Question of Form in the Architecture of the Baroque], Lublin 1961). Master's theses written at the Department of the History of Art was generally devoted to the Polish art of the 16th-18th centuries (in particular the Lublin region).

When Prof. Morelowski moved in 1949 to Wrocław, Prof. P. Bohdziewicz was made the chair of the History of Art. Dr. A. Maśliński collaborated with him from 1949 onwards as adjunct, and then from 1958 as vice-professor. As the Department of Ancient Art and Classical Archaeology was established in 1951 (with Prof. Rajmund Gostkowski from Vilnius as its chair), the name was changed (in the same year) into Department of the History of Medieval and Modern Art. Twenty years later, in 1971, it was divided into three departments: History of Medieval, Modern, and Contemporary Art.

When Prof. P. Bohdziewicz retired in 1966, his successor was made dr. Antoni Maśliński (from 1973 on a professor), first as a vice-chair of the Department, and from 1968 on the chair. From 1971 on in the Department of the History of Modern Art his collaborators were the following: dr. Maria Piwocka (1971-1979), Roman Zwierzchowski (1976-1991, MA then PhD), and Jadwiga Tabiś-Dawidowicz (1982-1995, MA).

In 1988, after Prof. A. Maśliński's retirement in 1987, the Department of the History of Modern Art employed dr. Jerzy Józef Lileyko who a year later in 1989 was made chair of the Department, and in 1992 obtained the position of professor. When dr. R. Zwierzchowski and J. Tabiś-Dawidowicz MA left KUL, the Department employed: dr. Waldemar Odorowski (1991-1993), dr. Irena Rolska-Boruch, and Rev. Jan Nieciecki (MA then PhD) – both from 1995 on.

Prof. J. Lileyko retired in 2004. Then Prof. Urszula Małgorzata Mazurczak was made head of the Department of the History of Modern Art. In the same year the Department employed dr. Krzysztof Gombin.

In its research the Department of the History of Modern Art KUL – in accord with the tradition of the former Department of the History of Art – focused mainly on the issues of baroque architecture, both in its regional and European dimensions. The results, broadened by an analyses of architectonic and its related ideas, have brought about a surprising thesis. Namely, that there is a closer kinship between the architecture of the Baroque and Roman antiquity, contrary to common opinions about the primacy of the relation between antiquity and the Renaissance. This kinship was shown in a more faithful application of the humanistic principle of anthropomorphism, taken from antiquity, in the Baroque, the system of proportions

derived from that principle and the main architectonic motifs. Using some kinds of antic figures and gestures (counterpost, *otium sapientis*, "Brutus' gesture") as a tangible criterion of humanism in plastic arts, its presence in modern art has been proved (A. Maśliński, *Architektura renesansu włoskiego wobec antyku rzymskiego. Innowacje twórcze* [The Architecture of Italian Renaissance Towards Roman Antiquity. Creative Innovations], Lublin 1954; the same, *Architektura antyku w interpretacji baroku* [The Architecture of Antiquity in the Interpretations of the Baroque], Lublin 1962; the same, *Humanizm w sztuce. Antyk i człowiek* [Humanism in Art. Antiquity and Man], Lublin 1993). Research was also conducted on the structural-spatial questions in the type of central-longitudinal churches (R. Zwierzchowski, *Porządki architektoniczne w grupie późnobarokowych kościołów Lubelszczyzny na planie eliptyczno-ośmiobocznym* [Architectonic Orders in a Group of Late-Baroque Churches of the Lublin Region on an Elliptical-Octagonal Plan], in: *Studia nad sztuką renesansu i baroku* [Studies on Renaissance and Baroque Art], vol. II, ed. A. Maśliński, Lublin 1993, p. 35-257).

With regard to Polish art they dealt with the art inspired by kings and Diets of the Polish Republic, including the art of Warszawa in the modern epoch. The belief that the Saxons had mainly influenced the architecture of the capital of the Wettins' epoch was revised. Instead, the direct role of Italian and French designers was highlighted, and in consequence the royal-private mercenary was separated from the state one, controlled by the Diet (J. Lileyko, *Zamek Warszawski – rezydencja władz Rzeczypospolitej 1569-1763* [The Warsaw Castle – the Residence of the Polish Authorities 1569-1763], Wrocław-Warszawa-Kraków [...] 1984; the same, *Życie codzienne w Warszawie za Wazów* [Daily Life in Warsaw in the Time of the Vasa Family] Warszawa 1984; the same, *Regalia polskie* [Polish Regalia] Warszawa 1987; the same, *Sejm polski. Tradycja – ikonografia – sztuka* [The Polish Diet – Iconography – Art] Warszawa 2003). The Lublin artistic milieu and the history of residential architecture in the Lublin region were also objects of study (I. Rolska-Boruch, *Cech złotników lubelskich XVI-XVIII w.* [The Guild of Lublin Goldsmiths in the 16th and 18th Centuries] Lublin 1997; the same, *Siedziby szlacheckie i magnackie na ziemiach zwanych Lubelszczyzną 1500-1700* [The Residences of the Nobility and Aristocracy in the Lands Called the Lublin Region 1500-1700] Lublin 1999; the same, *"Domy pańskie" na Lubelszczyźnie od późnego gotyku do wczesnego baroku* ["The Lord's Houses" in the Lublin Region from the Late Gothic to the Early Baroque] Lublin 2003). They studied Polish modern aristocratic mercenary, in particular the Białystok mercenary of Jan Klemens Branicki (Rev. J. Nieciecki's papers, also the "apocryphal" arrangement of the interior design in the 18th-century Guest Palace in Białystok according to his idea), the mercenary of the Potockis family, especially Eustachy Potocki in Radzyń Podlaski (K. Gombin's papers).

In 1997 prof. J. Lileyko together with the staff of the Department prepared an international session on the topic: *Sztuka ziem wschodnich Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku* [The Art of the Polish Eastern Lands in the 16th and 18th Centuries] (the material from the session were then published). Professor initiated also (in 2001) a series of learned sessions devoted to modern art, every second year in Kazimierz upon the Vistula. They host scholars above all from three centres: Warszawa, Kraków, and Lublin. The hitherto sessions were devoted to the following topics: *Lublin – między Krakowem a Warszawą* [Lublin – Between Kraków and Warszawa] (2001) and *Fundator i dzieło w sztuce nowożytnej* [The Founder and Work in Modern Art] (2003 and 2005). The materials from the session are printed in successive volumes (starting from volume V) of the *Studies on Renaissance and Baroque Art*.

On the initiative of Prof. A. Maśliński the Department of the History of Modern Art KUL publishes a series: *Studies on Renaissance and Baroque Art* – up to now six volumes have appeared; the following two are in print. The Department has also prepared for print (ed. by J. Lileyko, and then with I. Rolska-Boruch) other collective works: *Sztuka ziem wschodnich*

Rzeczypospolitej XVI-XVIII w. [The Art of the Polish Eastern Lands in the 16th and 18th Centuries] Lublin 2000; three commemorative books: to honour Prof. Antoni Maśliński (2002), Prof. Jerzy Lileyko (1999), and Jerzy Paszenda SJ (2002), printed in the “Humanistic Annals,” in fascicles no 4, most of them “special,” like the present fascicle of those “Annals” (2006).

Translated by Jan Kłos

Słowa kluczowe: architektura, starożytność, barok, wydział, sztuka nowożytna, renesans.

Key words: architecture, antiquity, Baroque, department, modern art, Renaissance.